

Meld. St. 24

(2013–2014)

Melding til Stortinget

Årsmelding 2013 for pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer

*Tilråding fra Arbeids- og sosialdepartementet 6. juni 2014,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

Lov 16. desember 2011 nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringpensjonsloven) trådte i kraft 1. januar 2012. Fra samme tidspunkt ble lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder, og lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter, opphevet.

Stortings- og regjeringpensjonsloven § 8-1 lyder:

«Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse.

Pensjonskassen skal senest seks måneder etter at regnskapsåret er avsluttet, utarbeide en beretning om virksomheten i siste regnskapsår. Beretningen utarbeides for departementet og forelegges Stortinget.»

I samsvar med denne bestemmelsen, legger Arbeids- og sosialdepartementet fram melding om utviklingen i pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer i 2013. Meldingen inneholder en oversikt over de viktigste ytelsene i pensjonsordningen etter nye og gamle opptjeningsregler, og en oversikt over utviklingen i ordningen i 2013.

2 Om pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer

De tidligere pensjonsordningene for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer ble fra 1. januar 2012 erstattet av én pensjonsordning. Alderspensjonen i den nåværende pensjonsordningen er basert på de samme prinsippene som ny alderspensjon i folketrygden, og pensjonen gis som et direkte tillegg til alderspensjonen fra folketrygden.

Dette betyr blant annet at alderspensjonen er endret fra en bruttoordning basert på sluttlønn til en nettomodell. Hovedtrekkene i den nåværende pensjonsordningen er forklart i punkt 2.1. Hovedtrekkene i de to tidligere pensjonsordningene er forklart i punkt 2.2 og 2.3.

2.1 Hovedtrekkene i pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer

- Alderspensjonen opptjenes ved at det hvert år bygges opp pensjonsrettigheter i form av en pensjonsbeholdning. Opptjeningen er en fastsatt prosentandel av godtgjørelsen til stortingsrepresentanten eller regjeringsmedlemmet. Opptjeningen utgjør 6,03 prosent av godtgjørelsen opp til 7,1 ganger folketrygdens

grunnbeløp. Deretter utgjør pensjonsopptjeningen 24,13 prosent av godtgjørelsen mellom 7,1 G og 12 G (G per 1. mai 2013 utgjør 85 245 kroner). Pensjonsbeholdningen reguleres med lønnsvekst fram til alderspensjonen tas ut.

- Årlig alderspensjon beregnes ved å dele de opparbeidede pensjonsrettighetene på et delingstall. Delingstallet reflekterer forventet gjenstående levealder etter pensjonering. Dette betyr at pensjonen levealdersjusteres på samme måte som i folketrygden.
- Alderspensjonen kan tidligst tas ut fleksibelt fra 62 år etter samme prinsipper som i folketrygden. Dersom pensjonen ikke er tatt ut innen vedkommende fyller 75 år, skal pensjonen uansett utbetales fra og med måneden etter fylte 75 år. Arbeid og pensjon kan kombineres uten at pensjonen avkortes.
- Uføre- og etterlattepensjon gis i hovedsak etter reglene i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse.
- Opptjente rettigheter før utbetaling reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten. Alderspensjon under utbetaling reguleres i samsvar med lønnsveksten og blir deretter fratrukket 0,75 prosent. Det vil si at man følger de samme prinsippene for regulering som i folketrygden.
- Pensjon som er opptjent etter de nye reglene, skal ikke samordnes med andre pensjonsytelser. Pensjoner opptjent etter de tidligere ordningene, skal fortsatt samordnes.
- Det er gitt overgangsregler som sikrer rettigheter opptjent etter tidligere opptjeningsmodell. Personer som hadde rettigheter i den tidligere pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og den tidligere pensjonsordningen for statsråder, får rettighetene videreført i den nåværende loven. Pensjonen er basert på den årlige bruttogodtgjørelsen fastsatt ved fratredelsestidspunktet av vervet. For de som har opptjening etter både gammel og nåværende pensjonsordning, er det gitt regler om at pensjonen ikke skal overstige en beregnet maksimal pensjon. Stortingsrepresentanter som ikke hadde opptjent rett til pensjon før 1. oktober 2009, og regjeringsmedlemmer som ikke hadde opptjent rett til pensjon før 1. januar 2012, får opptjening etter nåværende ordning fra 1. oktober 2009. For øvrige medlemmer fikk de nåværende reglene virkning fra 1. januar 2012.

2.2 Hovedtrekkene i tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter

- Personer som hadde rettigheter i den tidligere ordningen for stortingsrepresentanter, får rettighetene videreført i et kapittel i den nye loven.
- Pensjonen er en bruttopensjon som samordnes med andre pensjonsytelser etter samordningsloven.
- Full alderspensjon gis etter 12 års opptjenings-tid, og utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsgrunnlaget er som hovedregel den årlige bruttogodtgjørelsen fastsatt for stortingsrepresentanter ved fratredelsestidspunktet av vervet. Ved kortere opptjeningstid reduseres pensjonen forholdsmessig.
- Pensjonsalderen er 65 år. Rett til alderspensjon inntreffer likevel tidligere når summen av alder og opptjeningstid fram til 1. januar 2012 er minst 75 år (75-årsregelen). 75-årsregelen gjelder ikke dersom vedkommende har eller får inntekt som overstiger en inntektsgrense.
- Alderspensjon kan ikke ytes så lenge vedkommende er medlem av regjeringen eller Stortinget eller er tilsatt i offentlig eller kommunal tjeneste i hovedstilling.
- Alderspensjon som stortingsrepresentant har rett til mellom 65 og 67 år, kan tidligst tas ut fra 62 år. Summen av alderspensjon for perioden 65–67 år fordeles på perioden fra uttak av pensjon til 67 år. Alderspensjon som tas ut etter denne bestemmelsen, kan ikke tas ut samtidig med alderspensjon etter 75-årsregelen.
- Alderspensjon levealdersjusteres fra og med 1943-kullet, likevel tidligst fra 67 år.
- Alderspensjon under utbetaling reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Opptjente rettigheter før utbetaling reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten.

2.3 Hovedtrekkene i tidligere pensjonsordning for statsråder

- Også rettighetene i den tidligere pensjonsordningen for statsråder er videreført i den nye loven.
- Pensjonen er en bruttopensjon som samordnes med andre pensjonsytelser etter samordningsloven.
- 3 års tjenestetid gir årlig en alderspensjon på 42 prosent av pensjonsgrunnlaget. For hvert tjenesteår fra 3 til og med 6 år, økes satsen med

5 prosent. Full pensjon etter 6 tjenestear utgjør da 57 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsgrunnlaget er som hovedregel den årlige bruttogodtgjørelsen fastsatt for statsråder ved fratredelsestidspunktet.

- Pensjonsalderen er 65 år. Alderspensjonen et regjeringsmedlem har rett til mellom 65 og 67 år, kan tidligst tas ut fra 62 år. Summen av alderspensjon for perioden 65–67 år fordeles på perioden fra uttak av pensjon til 67 år. Alderspensjon som tas ut etter denne bestemmelsen, kan ikke tas ut samtidig med alderspensjon etter 75-årsregelen for stortingsrepresentanter.
- Alderspensjon kan ikke ytes så lenge vedkommende er medlem av regjeringen eller Stortinget eller er tilsatt i offentlig eller kommunal tjeneste i hovedstilling.
- Alderspensjon levealderjusteres fra og med 1943-kullet, likevel tidligst fra 67 år.
- Alderspensjon under utbetaling reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Opptjente rettigheter før utbetaling reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten.

3 Utviklingen for stortingsrepresentanter i pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer i 2013

Totalt 373 personer mottok ved utgangen av 2013 pensjon på bakgrunn av tidligere opptjeningstid som stortingsrepresentant (alderspensjon, uførepensjon eller etterlattepensjon).

3.1 Alderspensjon

Ved inngangen til 2013 var det 232 alderspensjonister i ordningen. I løpet av året har det vært en avgang på 16 personer og en tilgang på 26 personer. Per 31. desember 2013 utgjorde antall alderspensjonister 242 personer.

I forrige stortingsmelding ble det innberettet at antall alderspensjonister per 31. desember 2012 utgjorde 240 personer. Avviket er av teknisk karakter og skyldes at SPK i løpet av 2013 har forbedret sine systemer for uttrekk av pensjonsdata. Tallene i årsmeldingen for 2013 vil derfor ikke være direkte sammenlignbare med tilsvarende tall i årsmeldingen for 2012. Avviket kan også

skyldes at en del vedtak fattes med tilbakevirkende kraft.

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for alderspensjon var 15 450 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 17 470 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 14 380 kroner¹.

I 2013 tok 26 personer ut alderspensjon i ordningen for første gang. Av disse var 12 kvinner og 14 menn. Gjennomsnittlig uttaksalder var 66,6 år for kvinner og 66,2 år for menn. Samlet sett var gjennomsnittlig uttaksalder 66,4 år.

Gjennomsnittlig pensjoneringsalder for stortingsrepresentanter vil variere fra år til år siden antall uttak er svært lavt. Det var stortingsvalg i 2013, noe som sannsynligvis er årsaken til at såpass mange personer tok ut alderspensjon i løpet av året.

Gjennomsnittsalderen for samtlige alderspensjonister i ordningen var 74,1 år for kvinner og 76,5 år for menn. Samlet sett var gjennomsnittsalderen 75,6 år.

3.2 Uførepensjon

Ved inngangen til 2013 var det ni uførepensjonister i ordningen. I løpet av året har det vært en avgang på to personer. Det har ikke vært noen nye uttak av uførepensjon i løpet av året. Per 31. desember 2013 utgjorde antall uførepensjonister syv personer.

I forrige stortingsmelding ble det innberettet at antall uførepensjonister per 31. desember 2012 utgjorde syv personer. Avviket er av teknisk karakter og skyldes at SPK i løpet av 2013 har forbedret sine systemer for uttrekk av pensjonsdata. Tallene som fremkommer i årsmeldingen for 2013 vil derfor ikke være direkte sammenlignbare med tilsvarende tall i årsmeldingen for 2012.

Avviket kan også skyldes at en del vedtak fattes med tilbakevirkende kraft. Dette gjelder særlig uføresaker. På et senere tidspunkt kan det derfor komme nye uttak som gjelder 2013.

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for uførepensjon var 25 270 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 23 520 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 26 660 kroner.

Gjennomsnittsalderen på uførepensjonister var 63,7 år for kvinner og 64,6 år for menn. Samlet sett var gjennomsnittsalderen 64,1 år.

¹ Gjennomsnittlig månedlig utbetaling, gjennomsnittlig uttaksalder og gjennomsnittsalder er vektet i forhold til antall mannlige og kvinnelige pensjonister.

3.3 Etterlattepensjon (ektefelle- og barnepensjon)

Ved inngangen til 2013 var det 121 ektefellepensjonister i ordningen. I løpet av året var det to avganger og to tilganger. Per 31. desember 2013 utgjorde antall var ektefellepensjonister 121 personer.

I forrige stortingsmelding ble det innberettet at antall ektefellepensjonister per 31. desember 2012 utgjorde 119 personer. Avviket er av teknisk karakter og skyldes at SPK i løpet av 2013 har forbedret sine systemer for uttrekk av pensjonsdata. Tallene som fremkommer i årsmeldingen for 2013 vil derfor ikke være direkte sammenlignbare med tilsvarende tall i årsmeldingen for 2012. Avviket kan også skyldes at en del vedtak fattes med tilbakevirkende kraft.

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for ektefellepensjon var 8 390 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 8 420 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 7 840 kroner.

I 2013 var det to nye uttak av ektefellepensjoner. Av disse var det én kvinne og én mann. Gjennomsnittlig uttaksalder for nye uttak av ektefellepensjon var 83,6 år. Gjennomsnittsalderen på samtlige ektefellepensjonister i ordningen var 81,7 år for kvinner og 82,6 år for menn. Samlet sett var gjennomsnittsalderen 81,8 år.

Ved inngangen til 2013 mottok tre personer barnepensjon. Det har ikke vært noen tilgang eller avgang av personer med barnepensjon i 2013. Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for barnepensjon var 10 080 kroner.

3.4 Regnskap for 2013

Pensjonene dekkes over kapittel 41 «Stortinget». I statsregnskapet ble det utgiftsført 63 154 705 kroner til pensjoner og 1 188 321 kroner i administrasjonskostnader.

Budsjett- og regnskapstallene inkluderer ikke ventegodtgjørelser (ventegodtgjørelsen blir administrert og utbetalt av Stortinget).

4 Utviklingen for regjeringsmedlemmer i pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer i 2013

Ved utgangen av 2013 mottok totalt 89 personer en pensjon fra pensjonsordningen på bakgrunn av tidligere opptjeningstid som regjeringsmedlem (alderspensjon, uførepensjon eller etterlattepensjon).

4.1 Alderspensjon

Ved inngangen til 2013 var det 62 alderspensjonister i ordningen. I løpet av året har det vært en avgang på to personer og en tilgang på fem personer. Per 31. desember 2013 utgjorde antall alderspensjonister 65 personer.

I forrige stortingsmelding ble det innberettet at antall alderspensjonister per 31. desember 2012 utgjorde 64 personer. Avviket er av teknisk karakter og skyldes at SPK i løpet av 2013 har forbedret sine systemer for uttrekk av pensjonsdata. Tallene som fremkommer i årsmeldingen for 2013 vil derfor ikke være direkte sammenlignbare med tilsvarende tall i årsmeldingen for 2012. Avviket kan også skyldes at en del vedtak fattes med tilbakevirkende kraft.

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for alderspensjon var 9 920 kroner. Kvinner mottok i gjennomsnitt 9 630 kroner, mens menn mottok i gjennomsnitt 10 050 kroner.

I 2013 tok fem personer ut alderspensjon i ordningen for første gang. Av disse var det fire kvinner og én mann. Samlet sett var gjennomsnittlig uttaksalder 69,5 år.

Gjennomsnittlig pensjoneringsalder for statsrådene vil variere fra år til år siden antall uttak er svært lavt. Det var stortingsvalg i 2013, noe som sannsynligvis er årsaken til at såpass mange personer tok ut alderspensjon i løpet av året.

Gjennomsnittsalderen for samtlige alderspensjonister i ordningen var 74 år for kvinner og 78,9 år for menn. Samlet sett var gjennomsnittsalderen 77,4 år.

4.2 Uførepensjon

Ved inngangen til 2013 var det to uførepensjonister i ordningen. Det har ikke vært noen tilgang eller avgang av uførepensjonister i 2013.

En del vedtak fattes med tilbakevirkende kraft. Dette gjelder særlig uføresaker. På et senere tidspunkt kan det derfor komme nye uttak som gjelder 2013.

Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for uførepensjon var 24 730 kroner. Gjennomsnittsalderen for uførepensjonister var 53,7 år.

4.3 Etterlattepensjon (ektefelle- og barnepensjon)

Ved inngangen til 2013 var det 19 ektefellepensjonister i ordningen. Det har ikke vært noen tilgang eller avgang av ektefellepensjonister i 2013. Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for ektefelle-

pensjoner var 7 240 kroner. Gjennomsnittsalderen for ektefellepensjonister var 79,7 år.

Ved inngangen til 2013 mottok tre personer barnepensjon. Det har ikke vært noen tilgang eller avgang av personer med barnepensjon i 2013. Gjennomsnittlig månedlig utbetaling for barnepensjon utgjorde 4 840 kroner.

4.4 Regnskap for 2013

Pensjonsordningen for regjeringsmedlemmer bevilges under kapittel 612 «Tilskudd til Statens pensjonskasse».

I statsregnskapet ble det utgiftsført 10 717 810 kroner til pensjoner og 269 639 kroner i administrasjonskostnader.

5 Sentrale hendelser 2013

Det er foretatt inntektskontroll på alle som mottar pensjon etter 75-årsregelen. Denne regelen gir anledning til et tidligere pensjonsuttak enn 65 år for stortingsrepresentanter som har opptjenings-tid etter de gamle opptjeningsreglene. Alle som ble kontrollert var innenfor gjeldende inntekts-grense.

I løpet av 2013 ble det i regi av SPK avholdt fire informasjonskurs for stortingsrepresentantene.

Arbeids- og sosialdepartementet

t i l r å r :

Tilråkning fra Arbeids- og sosialdepartemen-tet 6. juni 2014 om Årsmelding 2013 for pensjons-ordningen for stortingsrepresentanter og regje-ringsmedlemmer blir sendt Stortinget.
